

# Gönüllü Motivasyon Envanteri

## RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Gönüllü Motivasyon Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22340>

## Özet

Gönüllü Motivasyon Envanteri (GME), gönüllülerin motivasyon kaynakları ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, Ayten Çevik (2012) tarafından Türk popülasyonuna uyarlanmış ve Envanter, bireylerin gönüllü faaliyetlere katılma nedenlerini değerlendiren 44 maddeden oluşmakta ve altı ana boyutta motivasyonel yapıları incelemektedir. Ölçek, yapı geçerliliği ve güvenilirliği çalışmaları ile Türk kültürüne uygunluğunu kanıtlamıştır.

## Anahtar Kelimeler

Gönüllü Motivasyonu, Gönüllülük, Motivasyon Envanteri, Uyarlama, Doğrulayıcı Faktör Analizi, Psikometrik Özellikler.

## Yazarlar

Ayten Çevik (Uyarlayan)

## Amaç

Ölçeğin temel amacı, gönüllü faaliyetlerde bulunan bireylerin bu eylemlere yönelten içsel ve dışsal motivasyon kaynakları sistematik olarak ölçmektir. Uyarlama çalışması, özgün formun psikometrik yapısını **Türk popülasyonunda** geçerli ve güvenilir bir şekilde kullanılabileceğini göstermeyi hedeflemiştir.

## Yapı

Gönüllü Motivasyon Envanteri, gönüllülük davranışlarındaki motivasyonu ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil eder. Bu yapı, bireyin kendini geliştirme, sosyal ilişkiler kurma ve topluma katkı sağlama gibi çeşitli motivasyonel itkileri kapsar. Ölçek, 44 madde ve 6 alt boyut araçlarıyla bu karmaşık motivasyonel sistemi değerlendirmektedir.

## Geçerlik

Yapı geçerliliğini test etmek amacıyla envanter, 483 gönüllüden (madde sayısı X 10 kuralına uygun) oluşan bir örnekleme uygulanmıştır. Geçerlik analizi, **LISREL 8.7** programı kullanılarak Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile hesaplanmıştır. Maksimum olabilirlik kestirimi kullanılmıştır.

Elde edilen uyum indeksleri, özgün formun yapısını **Türk popülasyonunda** doğrulandığını göstermiştir (43 madde için). Başlıca uyum indeksleri şunlardır:  $X^2 = 3304,94$ ,  $sd = 815$ ,  $p = 0,00$ . Ayrıca, **RMSEA** değeri 0,080 olarak bulunmuştur (ki bu değerin %90 güven aralığı 0,077 ile

0,083 arasındadır). Diğer uyum indeksleri ise **GFI 0,76, NNFI 0,92, NFI 0,92, CFI 0,95** ve **SRMR 0,085** olarak rapor edilmiştir.

## Güvenirlik

Güvenirlik analizi, **SPSS 12** paket programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. İç tutarlılık katsayıları olan Cronbach Alfa değerleri hesaplanmıştır. 10 alt envanterde Cronbach Alfa değerlerinin 0,45 ile 0,78 arasında değeri tespit edilmiştir. Bu sonuçlar, ölçeğin bazı alt boyutlarında orta düzeyde, bazılarındaysa kabul edilebilir düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir.

## Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısı, yapısal eşitlik modellemesi yaklaşımla incelenmiştir. Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA), **LISREL 8.7** yazılımı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Analizler, 43 maddenin orijinal faktör yapısını koruduğunu ve alt boyutlu yapının Türk örnekleminde geçerli olduğunu destekleyen uyum indeksleri sağlamıştır.

## Ölçek

**Test Türü:** Uyarlama (Türk Popülasyonu)

**Format:** Öz bildirim envanteri

**Mevcut Dil:** Türkçe (Uyarlama)

**Popülasyon Grubu:** Gönüllü faaliyetlerde bulunan bireyler

**Yaş Grubu:** Belirtilmemiş (Yetişkin gönüllüler olduğu varsayılmaktadır)

**Popülasyon Detayları:** Yapı geçerliliği çalışması 483 gönüllü üzerinde gerçekleştirilmiştir.

**Test Metodolojisi:** 5'li Likert derecelendirme sistemi (1= hiçbir zaman - 5= her zaman) kullanılarak yapılmaktadır.

## Anahtar Kelimeler

Gönüllü Motivasyonu, Motivasyon, Psikometri, Cronbach Alfa, Yapısal Eşitlik Modellemesi, Ölçek Uyarlaması.

## Yazarlar

**Yazar ORCID Tanımlayıcısı:** Bilgi mevcut değildir.

**Bağılık E-posta Adresleri:** Bilgi mevcut değildir.

**Yazma Adresi:** Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü (Tez Kurumu).

## İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin Türk popülasyonuna uyarlanması 2012 yılında tamamlanmıştır. Ölçeğin kullanımı ve izin gereklilikleri için sorumlu yazar Ayten Çevik ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [gonullu-motivasyon-envanteri-toad.pdf](http://gonullu-motivasyon-envanteri-toad.pdf)

## Kaynaklar

Çevik, A. (2012). Gönüllü Motivasyon Envanteri: Türk popülasyonuna uyarlaması (Yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.  
Tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi bağlantısı: [tez.yok.gov.tr](http://tez.yok.gov.tr)

## Gönüllü Motivasyon Envanterinin Maddeleri

**ÖNEMLİ:** Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek 44 maddeden ve aşağıdaki 6 alt boyuttan oluşmaktadır:

Takdir etme  
Sosyal etkileşim  
Tepkisellik  
Benlik saygısı  
Sosyal  
Koruyucu